Sivil Birey Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sivil Birey Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30418

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Sivil Birey Ölçe?i, Rü?tü Ye?il taraf?ndan 2017 y?l?nda, ö?retim elemanlar?n?n sivil birey olma düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Bu psikometrik araç, bireylerin toplumsal sorumluluk, kat?l?mc?l?k ve kamusal alana katk? sa?lama e?ilimlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirme süreci, özellikle üniversitelerde görev yapan akademik personelin sivil toplum ve demokratik ya?am pratiklerine ne ölçüde dahil oldu?unu ara?t?rmay? amaçlam??t?r. Çal??ma, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu, iç tutarl?l???n? ve geçerli?ini inceleyerek, e?itim ara?t?rmalar? alan?nda kullan?labilecek güvenilir bir ölçüm arac? sunmaktad?r. Ölçek, bireyin sivil kat?l?m?n? çok boyutlu bir perspektifle ele almaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sivil Birey Ölçe?i, Sivil Toplum, Sivil Birey, Ö?retim Elemanlar?, Toplumsal Kat?l?m, Psikometrik Geli?tirme, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Rü?tü Ye?il

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversitelerde görev yapan akademik personelin ve genel olarak Ö?retim Elemanlar?n?n sivil birey olma düzeylerini, yani toplumsal sorumluluk ve aktif kat?l?m e?ilimlerini nesnel bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, e?itim kurumlar? içindeki sivil bilinç düzeyini tespit etmeye ve bu bilincin geli?tirilmesi için potansiyel müdahale alanlar?n? saptamaya yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Ölçe?in kullan?m?, akademik çevrenin sivil sorumluluk ba?lam?ndaki potansiyel katk?s?n? ve bu alandaki eksiklikleri anlamay? kolayla?t?rmaktad?r.

Ölçek, ö?retim kadrosunun sadece mesleki rolleriyle de?il, ayn? zamanda toplumun aktif bir parças? olarak üstlendikleri rollerle ilgili tutumlar?n? ve davran??lar?n? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek, bireylerin kamusal sorunlara duyarl?l???n? ve çözüm üretme kapasitelerini ölçmeye odaklanmaktad?r.

Yap?

Sivil Birey Ölçe?i, bireyin sivil hayata kat?l?m?n? ve toplumsal sorumluluk bilincini yans?tan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in dayand??? temel Sivil Birey kavram?, vatanda?lar?n topluluklar?n?n ya?am?na aktif olarak kat?lma, kamusal sorunlara duyarl? olma ve sivil kurumlar arac?l???yla de?i?im yaratma yetene?ini içerir. Bu yap?, kuramsal olarak sosyal adalet, gönüllülük

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve demokratik kat?l?m gibi alt boyutlar? bar?nd?rmaktad?r.

Ölçek, bu yap?sal unsurlar? Ö?retim Elemanlar? popülasyonu ba?lam?nda ölçmek üzere formüle edilmi? olup, akademik personelin sivil angajman?n? derinlemesine inceleme f?rsat? sunar. Ölçek maddeleri, genellikle bireylerin sivil aktivitelere kat?lma s?kl???n? ve bu aktivitelere yönelik inançlar?n? de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ye?il (2017) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal Geçerlik analizlerini içermektedir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak varsay?lan yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemlerini içermi?tir. Çal??man?n bulgular?, ölçe?in hedeflenen sivil birey olma yap?s?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren istatistiksel kan?tlar? sunmay? amaçlam??t?r.

Ölçek maddelerinin faktör yüklerinin yüksek olmas? ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer almas?, Sivil Birey Ölçe?i'nin yap? geçerli?inin sa?land???n? göstermektedir. Bu, ölçe?in sivil birey olma düzeyini ölçmede geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik incelemesi, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas? (Ye?il, 2017), ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu i?aret eder.

Güvenirlik analizleri, Sivil Birey Ölçe?i'nin güçlü ve yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu sonuç, ölçe?in akademik ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini ve elde edilen ölçümlerin kararl? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Sivil Birey Ölçe?i'nin faktör yap?s?, ölçek geli?tirme sürecinin temel bir bile?eni olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in kuramsal olarak varsay?lan sivil birey yap?s?n? ampirik olarak destekleyip desteklemedi?ini ortaya koymu?tur. Analizler sonucunda ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u ve bu boyutlar?n sivil kat?l?m?n hangi yönlerini (örne?in, sosyal sorumluluk, gönüllülük, siyasi ilgi) temsil etti?i belirlenmi?tir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in güçlü ve net bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve sivil birey olma kavram?n?n karma??kl???n? yans?tan birden fazla alt boyuta ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?, ölçe?in teorik temellerini sa?lamla?t?rmaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Özgün Psikometrik Araç).

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, özellikle Ö?retim Elemanlar? (Akademik Personel).

Ya? Grubu: Çal??an Yeti?kin Popülasyonu (Genellikle 25 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan akademik ve idari personel. Ölçek, bu popülasyonun sivil bilinç düzeyini ölçmek üzere standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket Metodu.

Anahtar Kelimeler

Akademik Personel, Sivil Bilinç, Toplumsal Sorumluluk, Geçerlik Çal??mas?, Güvenirlik Analizi, Rü?tü Ye?il, E?itim Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: ryesil40@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki yazar?n akademik kurumu (Detayl? bilgi makalede mevcuttur).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Rü?tü Ye?il taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar?n izni al?nmas? tavsiye edilir. ?leti?im, sorumlu yazar?n sa?lad??? e-posta adresi (ryesil40@gmail.com) üzerinden kurulmal?d?r. Ölçe?in geli?tirme ve yay?mlanma y?l? **2017**'dir.

Ölçe?in orijinal makalesi ERIC veritaban?nda aç?k eri?ime sunulmu?tur. Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: files.eric.ed.gov.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

Ye?il, R. (2017). Validity and reliability study of the scale for determining the civic-mindedness levels of teaching staff. *Journal of Education and Training Studies,* 5(4), 44-53. doi: 10.11114/jets.v5i4.2116.

Ölçe?e ait ek PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

sivil-birey-olcegi-toad.pdf
sivil-birey-olcegi-toad.pdf

Sivil Birey Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

(Bu akademik giri? için orijinal kaynakta ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Kullan?c?lar?n ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen kaynak makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM